

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial Library City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК X.

Ч. 144 (1197).

ЧЕТВЕР, 6 ГРУДНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, DECEMBER 6th, 1928. No. 144 (1197). VOL. X.

БРУХАНОВ ПРЕДЛОЖИВ БУДЖЕТ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

Видатки на фінансування державних підприємств збільшено на 50 проц. — На індустрію призначено 929 мільйонів рублів, а на сільське господарство 468 мільйонів. — На оборону Радянського Союзу призначено 840 мільйонів рублів.

МОСКВА, 4 грудня. — Н. П. Бруханов, народний комісар фінансів, представив Центральному Виконавчому Комітетові бюджет Радянського Союзу на 1929 рік. Бюджет виказує 6 мільярдів 779 мільйонів рублів прибутків і 7 мільярдів 650 мільйонів рублів витрат. Є це збільшення на 1 мільярд 250 мільйонів рублів у порівнянні з останнім бюджетом.

На оборону Радянського Союзу призначено 840 мільйонів рублів проти 742 мільйонів минулого року. Є це збільшення на близько 100 мільйонів рублів. Нарком Бруханов пояснив, що збільшення є потрібне для поліпшення освітньої системи й загального стану Червоної армії. Він підкреслює, що військові видатки в Радянському Союзі становлять лише 11 процент всього бюджету, в той час

коли в одній сусідній державі на армію призначено аж 40 проц. державного бюджету. Народний комісар фінансів сказав, що є значне збільшення коштів на фінансування державних підприємств. Це збільшення є на 50 проц. понад 1927 рік і вносить 2 мільярди 200 мільйонів рублів, з чого 929 мільйонів призначено на індустрію, а 468 мільйонів на сільське господарство.

ВОЛГА ЗАЛЯЛА 25 СІЛ.

МОСКВА, 4 грудня. — В околиці Астрахану ріка Волга виступила зі своїх берегів і 25 сіл є затоплених внаслідок бурі, що перелетіла понад Каспійське море. Люди повтікали на човни й на дахи ріжких будинків. Багато домів є знищених і потопилися стада худоби.

ЦІЛА РАДЯНСЬКА УКРАЇНА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ПОЛЬЩІ.

ХАРКІВ, 30-го листопада. — Всеукраїнська Академія Наук звернулася до вчених всього світу з відозвою - протестом проти гноблення Польщею польських народів. Союз Українських Письменників видав таку-ж протестаційну відозву. У Харкові, Києві, Одесі, Катеринославі, Полтаві та в інших містах України відбулися протестаційні віча проти польського переслідування українців та злодійського нападу Польків на український похід та на українські установи у день

першого листопада. Філя обурених протестів проти Польщі захопила всю Радянську Україну. Ріжні культурно-наукові установи, організації та товариства звертаються до відповідних чужинських організацій з протестами проти переслідування Польщею українців. Всього вони підкреслюють, що Польща веде проти українців не лише політичний терор, але й культурно-національний, щоби знищити тисячлітні культурні здобутки українців на їх рідній землі.

ЗРІСТ КОМУНІСТИЧНОГО РУХУ СЕРЕД ПОЛЬСЬКИХ МАС.

СОСНОВЕЦЬ. — На з'їзді Польської Партії Соціалістичної немаду тривогу виявлено в питанні про зріст комуністичного впливу в масах. Депутат союму Чапінський у своїй промові отворто заявив, що останнім часом вплив комуністичної партії зріс на окраїнах, профспілках та в сільських місцевостях. "В Лодзі, сказав він, комуністи в значній мірі вели за собою маси; так само комуністична небезпека є серйозна в Домбровському районі". Багато

інших делегатів також підкреслювали у своїх промовах, що вплив комуністичної партії весь час зростає. Підводячи підсумки зїзду старої П.П.С., треба відзначити, що в усіх основних питаннях в її лавах помічається серйозні розходження. Проти лінії, що її провадять лідери партії, виступали з одного боку, прихильники Яворовського, які лишилися в партії, а з другого — делегати з місць, що відбивають голос мас.

МІЛІОНИ РОБІТНИКІВ МОЖУТЬ ПЕРЕЙТИ ДО КОМУНІСТІВ.

БЕРЛІН, 1-го грудня. — Німецькі юніонні провідники вислали звіт до Міжнародної Федерації Професійних Союзів в Амстердамі, в якій б'ють в дзвін тривоги і кажуть вразно, що мільйони німецьких робітників, які піддаються соціал-демократичну, демократичну і центристську партії, можуть перейти до комуністів наслідком локавту 220,000 металістів у Рурціні.

Розум зї звітвом секретар Міжнародної Федерації Металістів вислав аепь за допомогою німецьким металістам в їх боротьбі проти організованих працевластів Німеччини. "Робітники цілого світу, говориться в звіті до М.Ф.П.С., слідкують з напруженою увагою до великим конфліктом в металевій індустрії північно-західної Німеччини. Скрізь подивляють знамениту дисципліну 220,000 альокавтованих робітників. Скрізь признають, що це щось більше, ніж звичайний індустріальний спір".

НАЙБІЛЬША ВОРОЖА ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ КОМІСІЇ САЙМОНА.

КАЛЬКУТА, Індія, 3 грудня. — Тут відбулася сьогодні найбільша ворожа демонстрація проти британської комісії Саймона, яку коли влаштовано в цій країні проти комісії. Великі маси демонстрантів у Калькуті кидали камінням і кіями, які падали до автомобілів, в яких їхали члени комісії. Демонстранти розлючено кричали й трчали автомобілі. Всі індійські склади були закриті і студенти покинули школи, коли прибула комісія.

АЛАГАБАД, Індія, 4 грудня. — Як протест проти насильства, вчиненого на демонстраціях проти комісії Саймона в Лагорі й Лукнові, сварджістський провідник Пундіт Мотілал Негру зааеплював сьогодні до націоналістичних газет, щоб вони стрималися від друкування звітів з діяльності комісії. Анна Бесант, редакторка газети "Новий Індієць", вже рішила нічого не подавати про діяльність комісії і закликає інші газети, щоб заняли таке саме становище.

ЯК ЕКСПЛУАТУЮТЬ БРИТІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ У КАНАДІ.

БРЕНДОН, Ман., 1 грудня. — Як страшно зискують деякі фермери робітників, що прибули з Англії на живна, вказує лист, який відчитано вчора вчора на засіданні комітету міської ради. Робітник, про якого йде мова, прибув на канадській живна з Престону в Англії. Його наняв фермер у цім дистрикті й за перші два місяці праці не заплатив йому нічого, а за слідуючі два місяці заплатив йому по \$25 місячно. Після того він кинув його з роботи і від тоді

бритійський робітник лише в рідні годи мів знайти день праці. Через останні два тижні він був на ласці допомогового департаменту цього міста. Справа буде предложена переду міністра іміграції Роберта Форка, але чи це що допоможе бідному робітнику? Він не один опинився в такім положенні. Іх є тисячі. І як міністер іміграції буде "заряджувати" ликові, коли він сам справадив цих робітників до Канади для немилосердної експлуатації.

РІЖНІ ВІСТІ

КОМУНІСТИ ВІДБИЛИ НАПАД ФАШІСТІВ.

БЕРЛІН, 29-го листопада. — Донесення з Бохуму у Вестфалі сповіщають, що комуністичні робітники й симпатичні оборонилися перед нападом фашистів, які напали були на робітничі віче, скликане для запротестування проти збройної політики соціал-демократів. Трійця робітників віднесли поранення в боротьбі з напасивими фашистами, що прийшли до салі розбивати віче. Кілько фашистів поранено, телеграми не кажуть, але мабуть число їх велике, бо вічевіки веспіли вигнати чорну банду. Салю, в якій відбувалося віче, зруйновано.

ВАСИЛЬ СТЕФАНІК У КИЇВІ.

Найближчого часу до Києва приїздить іє Галичини відомий український письменник Василь Стефанік. Київські письменники мають улаштувати Стефаникові вродисту зустріч. Підчас перебування В. Стефаніка у Києві письменники мають улаштувати вечір, присвячений його творчості. Крім того Стефанік має відвідати наукові й культурні заклади Києва, а також завод "Більшовик". ВУФКУ має зняти до кіно-хроніки зустріч і перебування В. Стефаніка в Києві. З Харкова й Києва виїдуть на кордон спеціальна комісія зустрічати В. Стефаніка.

ВАШІНГТОН, 30 листопада.

— Секретар війни Вилбер запав, що в лютім відбудеться "чансери американської флоты, яка при тій нагоді зянтає до Перу й Чіле. В тих манаєрах візьмуть участь великі "Лексінгтон" і "Саратога", що побудовані для приміщення літаків.

ВИКОНАВ АТЕНТАТ НА СУДОВИ РОСПРАВИ.

ПРАГА, 30. листопада. — Підчас судової розправи над Альбанцем Бебе, що вбив альбанського посла до Чехословаччини, сталася нова кривава подія. В той час, як Бебе почав зізнавати, з публіки вискочив другий Альбанец з двома револьверами в руках.

Стріляє з двох револьверів.

Підбігли до Бебе, він почав стріляти до нього з обох револьверів. Коли Бебе впав на підлогу, вбийник двома останніми кулями розсавив йому голову. Одна з куль випадково влучила в італійського журналіста Вічію й смертельно поранила його в спину. Другого Італійця, перекладчика, також поранено тяжко, а одному призначеному засідателю куля прострілила ногу.

Скінчивши стрілянину, вбийник віддався в руки суду. За причину вбивства він подав листу за вбивство Бебем альбанського посла.

АПАРАТ ДЛЯ СТЯГАННЯ ЛІТАКІВ З ПОВІТРЯ.

ПАРІЖ, 29. листопада. — Тут стало відомо, що німецькі вчені винайшли спосіб стягати з повітря літаки. Покищо збудовано апарат з кругом ділянки лише на 3,000 стій, але ніхто не сумнівається, що цей круг скоро буде побільшений.

Звичайно, цей винахід тримається у великій тайні й пильно охороняється. Але відомо, що новий апарат ділає особливі короткими хвилями, які сплюнують мотори літаків. Держава, яка буде мати такі апарати, зможе охоронити себе від ворожої повітряної атаки, утворивши в повітрі "мертві смуги" для літаків.

ГІЛЬ ТИМЧАСОВИМ ПРЕЗИДЕНТОМ МЕКСИКА.

МІСТО МЕКСИКО, 1. грудня. — Еміліо Поррес Гіль зложив вчора присягу як тимчасовий президент Мексики і прирік, що його адміністрація буде продовжати політику урядів Обрегона й Калеса.

Новий президент заявив, що його уряд буде притримуватися супроти Злучених Держав тої самої політики, яку вів Калес. Він буде також точно сплачувати всі домашні й закордонні довги.

КОМПАРТІЯ ЯПОНІ ЗБІЛЬШУЄ СВОЇ СИЛИ.

ТОКІО, Японія, 29. листопада. — Великий комуністичний процес, що відбувся недавно в Окаїмі і закінчився засудом багатьох на довгі роки тюрми, був лише одним кільцем у довгім ланцюгу процесів у Японії. Однак реакційний режим прем'єра Танаки завів у своїх обрахунках, спрямованих на знищення революційного руху лютими переслідуваннями, і помімо того, що комуністичну партію загнано в підпілля, вона виявляє велику активність в класовій боротьбі і збільшує свої сили. Зростають також ріжні масові організації, де комуністи мають вплив.

В КИТАЮ ГОЛОДУЄ 15 МІЛІОНІВ ЛЮДЕЙ.

ПЕКІН, 29. листопада. — В чотирох китайських провінцій голодує 15 мільйонів населення. На прохарчування до нового врожаю, щоб лише врятувати населення від смерті, потрібно 48 мільйонів доларів. Раніш населення Китаю старалося продавати своїх дітей, або дарувати, щоб лише врятувати їх від голодової смерті, але тепер дітей ніхто не приймає. Тому родичі кидують дітей при дорогах на загніб від голоду, якщо ніхто їх не підбере.

ПІДЧАС СУТИЧКИ В ХОРВАТІ РАНО ІЗ ОСІБ.

БІЛГОРОД, Югославія, 3-го грудня. — Газета "Політика" повідомляє сьогодні, що підчас сутички між радикалами а селянськими приклонниками коаліційного уряду в хорватському селі Кукуневач тяжко поранено 13 осіб. Боротьба виявлялася зі спорів між Сербами а Хорватами за поділ державною владою.

НА ФИЛИПІНАХ ЗАГІНУЛО ОКОЛО 200 ОСІБ.

МАНІЛА, 29. листопада. — Загальне число загинувших наслідком тайфуну на Філіппінських островах обраховують офіційально на 40 осіб. Після неофіційних обрахунків, загинуло около 200 осіб. Повернуло 10,000 осіб опинилося без даху над головою, бо буря знищила їх домівки. Понищені також залізничні, телеграфічні й телефонічні станції.

ВІЛЬГЕЛЬМ ХОЧЕ ВИХАТИ ДО АФРИКИ.

Бувший цар Вільгельм дістав недавно на підставі судового процесу свої південно-африканські маєтки, конфісковані 1918 р. Тепер він повідомлює півд.-африканський уряд, що має намір вибратись у подорож до Капштадту. Офіційній відповіді ще нема, але крім застережень, щоби Вільгельм не займався політикою, інших перепон не буде.

ЧЛЕНСТВО КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ЗАСУДЖУЄ ТРОЦЬКІЗМ.

Загальні мітінги партійних членів у Вінніпегу й Торонто одобрива становище Ц.В.К. партії в справі виключення Моріса Спектора.

Членство Комуністичної Партії Канади у Вінніпегу й Торонто на своїх загальних мітінгах одобрива становище Центрального Виконавчого Комітету партії в справі виключення Моріса Спектора за його перехід до троцькістської опозиції проти Комуністичного Інтернаціоналу й засудива троцькізм як контрреволюційний рух, що скрплює всіх ворогів Радянського Союзу та Комінтерну.

Загальний мітінг вінніпегських членів, на яким обговорювано справу троцькізму, тривав два вечери. В четвер 29. листопада тов. Дж. МекДоналд, секретар Ц.В.К. Комуністичної Партії Канади, дав звіт з 6-го конгресу Комуністичного Інтернаціоналу й додатковий звіт про виключення Моріса Спектора з канадської Компартії. В цім другім звіті, який тривав 2½ години, тов. МекДоналд докладно вияснює неправильну лінію Троцького у всіх питаннях, що стояли й стоять перед Комуністичним Інтернаціоналом і Всесоюзною Комуністичною Партією, та вказав на основну ріжницю між троцькізмом а ленінізмом. З огляду на те, що була пізна пора й не було часу на ніяку дискусію, рішено продовжати мітінг в понеділок 3. грудня. Після дискусії й додаткових пояснень тов. МекДоналда, на понеділковім мітінгу ухвалено таку резолюцію:

"Вислухавши звіт про виключення Моріса Спектора з партії Канади, яке виникло з його відмови солідаризуватися з Центральним Виконавчим Комітетом нашої партії в його намірі допомогти нашій братній партії, Робітничій (Комуністичній) Партії Америки, в її боротьбі проти організування

троцькістської "опозиції" в тій партії й боротися проти всяких спроб запустити коріння в нашій канадській партії, та беручи під увагу відкриття заяву Моріса Спектора про його зв'язки з виключеною опозицією Всесоюзної Комуністичної Партії та її міжнародними союзниками, —

"Цей членський мітінг вінніпегської організації Комуністичної Партії Канади висловлює своє повне й незастережене одобрення акції Поширеного Виконавчого Комітету нашої партії у виключенні Моріса Спектора з наших рядів. "З закріпленням Радянського Союзу, поруч зі зростаючими суперечностями капіталізму, імперіалістичними суперництвами, збільшеними зброєними а маневруванням утворити бльок імперіалістів з метою виповісти війну проти Радянського Союзу, троцькістська опозиція була жерелом сили для всіх ворогів Комуністичного Інтернаціоналу. "Ми прирікаємо енергично змагати до збудування й закріплення нашої партії на марксистсько-ленінській революційній теорії, щоб вона була гідною секцією боевого Комуністичного Інтернаціоналу. "Хай живе Комуністична Партія Канади!"

Повищу резолюцію прийнято лише з одним голосом проти, а три члени стрималися від голосування. Мітінг торонтоських партійних членів відбувся в п'ятницю 23. листопада. Справу троцькізму й виключення Спектора реферував тов. Стюарт Смит. Після запитань і дискусії прийнято резолюцію, яка одобрює виключення Спектора й засуджує троцькізм. Проти резолюції було лише чотири голоси.

ПАРТІЯ ЗАСУДЖУЄ ТРОЦЬКІСТІВ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

НЬО ЙОРК. — Дистриктовий Виконавчий Комітет 2-го дистрикту Робітничої (Комуністичної) Партії Америки прийняв резолюцію, в якій отворто засуджує Дж. П. Кенону, М. Аберна й М. Шахтмана, абувших членів партії, за старання організувати троцькістську фракцію в партії проти Комуністичного Інтернаціоналу. Резолюція характеризує троцькістський рух як контрреволюційний та висловлює свою згоду з акцією Центрального Виконавчого Комітету в справі виключення з партії неальяльних членів. Зрада Кенона, Аберна й Шахтмана є схарактеризована як "цілковита капітуляція перед силою американського імперіалізму".

Резолюція домагається очищення рядів партії з троцькістів і антипартійних елементів та домагається виключення філіпінських членів Сульканена, Огрина й Аскея, які своїми власними зізнаннями та вчинками атакували партію й Комінтерн та лучаться з ворогами партії.

КЕНЗАС. — Дистриктовий Виконавчий Комітет 10-го дистрикту прийняв резолюцію, в якій засуджує виключених з партії троцькістів Кенону, Аберна й Шахтмана за їх зраду партії і старання будувати антикомуністичну фракцію в партії. Резолюція підтримує Комуністичний Інтернаціонал проти контрреволюційного троцькістського руху і підтримує лінію Ц.В.К. партії та Комінтерну.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Тридистриктова конференція філіпінської фракції Робітничої (Комуністичної) Партії Америки 1918 р. Тепер він повідомлює півд.-африканський уряд, що має намір вибратись у подорож до Капштадту. Офіційній відповіді ще нема, але крім застережень, щоби Вільгельм не займався політикою, інших перепон не буде.

ПІТСБУРГ. — Ціла партійна організація в Пітсбургу підтримує Центральний Виконавчий Комітет партії в рішучій боротьбі проти правої небезпек в його найгіршім виявленні — контрреволюційним троцькізмам.